

РЕШЕНИЕ

№ 5229

гр. София, 13.08.2018 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 29 състав,
в публично заседание на 13.07.2018 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Красимира Милачкова

при участието на секретаря Камелия Миладинова, като разгледа дело номер **3982** по описа за **2018** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.40, ал.1 от Закона за достъп до обществена информация (ЗДОИ) във вр. с чл.145-178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на Р. Н. Й. против отказ, постановен по негово заявление за достъп до обществена информация с вх. № 94-Р-37/27.02.2018г. на Централно управление на Националната агенция за приходите (НАП), обективиран в писмо изх. № 94-Р-37#4/26.03.2018г. на изпълнителния директор на НАП. Ответникът чрез процесуалния си представител оспорва жалбата като неоснователна.

След като обсъди доводите на страните и представените по делото доказателства, съдът в настоящия състав приема следното от фактическа и правна страна.

Жалбата е допустима, като подадена в законоустановения за това срок от лице, което има правен интерес от оспорването. Разгледана по същество, тя е неоснователна.

С горепосоченото заявление жалбоподателят поискал да му бъдат предоставени документите, с които е възложено и одобрено изготвянето на Системата за управление на приходите в администрацията (СУПА) и с които е възложено и одобрено извършването на изменения в същата система в изпълнение на Решение № 2/04.02.2014г., постановено по конституционно дело № 3/2013г. на Конституционния съд (КС). С това решение последният обявил за противоконституционни § 44, т. 3, буква "а" и т. 5 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност (ДВ, бр. 94 от 2012 г.), с които е изменена разпоредбата на чл. 169, ал. 4 и отменена разпоредбата на чл. 179,

ал. 1 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДОПК, обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; последно изм. и доп., бр. 1 от 2014 г.). Жалбоподателят поискал информация за правилата, по които първоначално е създаден програмният продукт на НАП и правилата за евентуалното му изменение, след цитираното решение на КС.

Ответникът се произнесъл по заявлението с процесното решение, в което приел, че отправеното запитване е породено от неяснота относно начина на разпределяне на внесените суми за погасяване на задължения, възникнала в резултат на разговори със служителите на НАП във връзка с административното обслужване на жалбоподателя като клиент на НАП. Поради това приел, че исканата информация не подлежи на предоставяне по реда на ЗДОИ, съобразно императивната разпоредба на чл. 8, т. 1 от същия закон. С процесното решение в изпълнение на чл. 10, ал. 1, т. 10 от Закона за НАП (ЗНАП), са дадени разяснения относно начина за разпределяне на внасяните суми за погасяване на публичните задължения, установявани от НАП, съгласно действащото законодателство. Посочва се в обстоятелствената част на оспорения акт, че след влизане в сила на цитираното решение на КС, се възстановява действието на разпоредбата на чл. 169, ал. 4 от ДОПК в предходната ѝ редакция, която гласи, че задълженията за данъци се погасяват по реда на възникването им, а когато се отнасят за една и съща година, лицето има право да заяви кое от тях погасява. С промяна на разпоредбата на чл. 169 от ДОПК, обнародвана в Държавен вестник, бр. 18 от 2014 г., в сила от 04.03.2014 г., плащанията на задълженията за данъци и осигурителни вноски се извършват по четири банкови сметки към съответната териториална структура на НАП - за централния бюджет; за социално-осигурителните фондове, администрирани от Националния осигурителен институт (НОИ); за бюджета на Националната здравно-осигурителна каса (НЗОК) и за допълнително задължително пенсионно осигуряване. Този ред за плащания съществено се различава от реда, регламентиран с отменената от Конституционния съд на Република България разпоредба на чл. 169, ал. 4 от ДОПК, а именно - плащания по една сметка за данъци осигурителни вноски и здравно-осигурителни вноски.

Посочва се в разясненията до жалбоподателя, че съгласно действащата редакция на разпоредбата на чл. 169, ал. 4 от ДОПК, до започване на принудителното им събиране, длъжникът заявява кой вид от задълженията, установявани от НАП, иска да погаси. В същата норма в точки от 1 до 4 законодателят изрично е посочил четирите вида задължения, които могат да се заявят при плащане, а именно: задължения за данъци и други задължения за централния бюджет; задължения за задължителни осигурителни вноски за социално-осигурителните фондове, администрирани от НОИ, задължения за здравноосигурителни вноски за бюджета на НЗОК и задължения за вноски за допълнително задължително пенсионно осигуряване. Съгласно чл. 169, ал. 5 от ДОПК, за всеки от четирите вида публични задължения е приложен принципът за погасяване на най-ранното по срок на плащане задължение. В качеството си на задължено лице, платецът упражнява правото си на избор кой вид публично вземане иска да погаси с внасянето на дължимата сума по съответния вид сметка на териториална структура на НАП. Това означава, че ако например задълженото лице извърши плащане по банкова сметка на НАП за задължения за данъци и други задължения централния бюджет, с платената сума ще бъдат погасени неговите задължения по Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО), Закона за данъците върху доходите на физическите лица (ЗДДФЛ), по Закона за данък върху добавената стойност (ЗДДС) и други данъчни задължения, но не и задължения за

осигурителни вноски. В случай, че платената сума не е достатъчна за погасяването на всички непогасени задължения на лицето от съответния вид, с нея ще бъдат погасени задълженията, които имат най-ранен срок за плащане. Например, ако лицето има непогасени задължения за корпоративен данък със срок на плащане 31.03.2016 г. и задължения за ДДС със срок на плащане 14.04.2016 г., с платената сума, която не е достатъчна за погасяване и на двете задължения ще бъде погасено първо задължението за корпоративен данък, а задължението за ДДС няма да бъде изцяло погасено.

Посочва се в разясненията и, че в случай, че лицето е внесло по-голяма сума от размера на задълженията му от съответния вид, при положение, че същото не е заявило сумата да му бъде възстановена, с непогасения остатък, ще се погасят нововъзникнали задължения в данъчно-осигурителната сметка на задълженото лице от същия вид като вида на сметката, по която е постъпило плащането, по реда на тяхното възникване. Редът за погасяване по чл. 169, ал.4 и ал.5 от ДОПК. не се прилага за вземания по невлязъл в сила акт, освен ако до образуване на изпълнителното дело лицето подаде заявление до компетентната териториална дирекция, че погасява задължението си по този акт или погасяването става чрез прихващане. При прилагане на чл. 169, ал. 5 от ДОПК, към погасяване на лихви се пристъпва след погасяване на всички главници на задълженията. Гореописаните разпоредби на ДОПК се прилагат за погасяване на задълженията на задълженото лице с извършени в полза на лицето плащания в данъчно-осигурителната му сметка. Следва да се има предвид, че ДОПК не предоставя възможност за избор на длъжника да посочва кое конкретно задължение от съответния вид да погаси, но с оглед защита на правата на осигурените лица са регламентирани изключения в Кодекса за социално осигуряване (КСО) и Закона за здравно осигуряване (ЗЗО).

Издателят на оспорения акт посочил и, че съгласно чл. 7, ал. 2 от КСО, при наличие на няколко публични задължения, самоосигуряващите се лица и лицата по чл. 4, ал. 9 КСО могат да заявят по ред, определен с наредба, кои задължения за осигурителни вноски за държавното обществено осигуряване погасяват. В този случай, чл. 169, ал. 5 и ал. 6 от ДОПК не се прилагат. Аналогична е разпоредбата на чл. 159, ал. 4 от КСО по отношение на осигурителните вноски за допълнително задължително пенсионно осигуряване, където се посочва, че при наличие на няколко задължения, до започване на принудителното им събиране, длъжникът може да заяви кое от тях погасява. Ако не е заявил това, погасяването се извършва по реда на чл. 169, ал. 5 и ал. 6 от ДОПК. На основание чл. 41, ал. 2 от ЗЗО, при наличие на няколко публични задължения, самоосигуряващите се лица по чл. 40. ал. 1, т. 2 и ал. 5 и чл. 40а, ал. 3 от ЗЗО могат да заявят по ред, определен с наредба, издадена от министъра на финансите, кои задължения за осигурителни вноски по този закон погасяват. В този случай, чл. 169, ал. 5 и ал. 6 от ДОПК не се прилагат. След образуване на изпълнителното дело, публичните вземания се погасяват в следната последователност: разноски, главница, лихви.

Така изложените разяснения на първо място в пълнота обхващат информацията, необходима на заявителя в аспекта на собствените му права задължения относно данъци и осигуровки, т. е., доколкото искането му се отнася до обстоятелства във връзка с административното обслужване на гражданите и юридическите лица. Както е посочено в мотивите на оспорения акт, специалната разпоредба на чл.10, ал.1, т.10 ЗНАП възлага на изпълнителния директор на НАП задължението да разяснява

данъчното и осигурителното законодателство по всеки подходящ начин и в случая това задължение е било изпълнено изцяло, тъй като съдържанието на заявлението налага недвусмислено извод за връзка между направеното искане и вече състоял се факт на административно обслужване на жалбоподателя.

Наред с това, с процесното решение е предоставен изцяло и достъп до информацията, която представлява обществена такава по определението на чл.2, ал.1 ЗДОИ, а именно, тази информация, която е свързана с обществения живот в Република България и която дава възможност на заявителя да си състави собствено мнение относно дейността на задължените по закона субекти. Информацията относно начина, по който е създадена, функционира и се изменя СУПА, конкретните ѝ параметри, надхвърля обема на цитираната легална дефиниция и поради това предоставянето на тези данни и документи не е дължимо. Те представляват служебна тайна по определението на чл.14, ал.4, т.2 ЗНАП и предоставянето ѝ е изключено по арг. от чл.7, ар.1 във вр. с чл.37, ал.1, т.1 ЗДОИ, тъй като е защитена тайна съгласно специалния закон.

Предвид изложеното и като прецени законосъобразността на оспорения акт на основание чл.168, ал.1 АПК съдът в настоящия състав приема, че решението е издадено в установената форма от компетентен орган, като при това не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствени правила, решението е в съответствие с материалноправните разпоредби и целта на закона. С оглед изхода на делото и съобразно чл.143, ал.4 АПК следва да бъде уважено своевременно направеното (в писмени бележки от 09.05.2018г.) искане на ответника за юрисконсултско възнаграждение. Последното съдът определя в размер на 100 лв. съобразно чл.24 от Наредбата за заплащането на правната помощ, съгласно чл.78, ал.8 от Гражданския процесуален кодекс.

Така мотивиран и на основание чл.172, ал.2 АПК, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Р. Н. Й., с ЕГН [ЕГН], против отказ, постановен по негово заявление за достъп до обществена информация с вх. № 94-Р-37/27.02.2018г. на Централно управление на Националната агенция за приходите, обективизиран в писмо изх. № 94-Р-37#4/26.03.2018г. на изпълнителния директор на Националната агенция за приходите.

ОСЪЖДА Р. Н. Й., с ЕГН [ЕГН], да заплати на Националната агенция за приходите сумата 100 (сто) лева – възнаграждение за юрисконсулт.

Решението подлежи на касационно оспорване в 14-дневен срок от съобщаването му, пред Върховния административен съд.

Съдия: